

**PROGRAM PRAC KONSERWATORSKO - RESTAURATORSKICH DO
SZTUKATERII STANOWIĄCYCH OBRAMIE NIE PLAFONU I NAW BOCZNYCH
KOŚCIOŁA P.W. ŚW. BARTŁOMIEJA APOSTOŁA W PAPROTNI**

Inwestor:

Parafia p w. Św. Bartłomieja Apostoła w Paprotni, ul. Jana Pawła II 3, 08- 107 Paprotnia

Warszawa 09.03.2023 r.

Sztukaterie: Stanowiące obramienie plafonu i naw bocznych wykonane z zaprawy gipsowo – wapiennej składają się z segmentów o długości ok 1 m. Pokryte są grubą warstwą wtórnych przemalowań, ostatnia w kolorze białym. Ok 20% sztukaterii jest pozłoconych. Stan zachowania sztukaterii jest zły, pokryte są grubymi warstwami wtórnych warstw, które wyoblają rysunek oraz zacierają kontury dekoracji rzeźbiarskiej. Widoczne są spękania pomiędzy poszczególnymi segmentami oraz drobne ubytki formy. Złocenia pokrywające częściowo sztukaterie są położone nieestetycznie, z dużymi ubytkami oraz zabrudzeniami.

Założenia konserwacji – restauracji:

Sztukaterie przede wszystkim należy zbadać pod kątem przyczepności do podłoża. Wzmocnienie oraz zabezpieczenie zapraw wapienno – piaskowych wraz z uzupełnieniami ubytków są zabiegami pierwszej potrzeby. Usunięcie wtórnych przemalowań wyoblających rysunek detalu rzeźbiarskiego sztukaterii należy przeprowadzić w celu wydobycia pierwotnego kształtu dekoracji. Wtórne – nieestetyczne złocenia należy usunąć, następnie zrekonstruować je w tym samym zakresie.

Program prac:

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej, rysunkowej i opisowej obiektu.
2. Wykonanie badań stratygraficznych i identyfikacyjnych w celu rozpoznania oryginalnych pigmentów i warstw wykończeniowych.
3. Dezynfekcja sztukaterii preparatem biobójczym.
4. Wzmocnienie luźnych segmentów odspojonych od podłoża poprzez sztybrowanie kotwami chemicznymi, dodatkowe przytwierdzenie wkrętami do podłoża oraz iniekcjami z żywic syntetycznych.
5. Strukturalne wzmocnienie osłabionych sztukaterii poprzez nasycenie elementu wodą wapienną bądź preparatem krzemoorganicznym.
6. Mechaniczne usuwanie wtórnych powłok malarskich oraz złocień.
7. Poszerzenie rys i pęknięć.
8. Rekonstrukcja mniejszych ubytków formy sztukaterii zaprawami mineralnymi.
9. Uzupełnienie rys i pęknięć zaprawami mineralnymi.
10. Wymiana uszkodzonych fragmentów sztukaterii, (nie nadających się do wzmocnienia) na nowe, odtworzonych według modeli zdjętych z elementów oryginalnych.
11. Scalenie kolorystyczne sztukaterii np. warstwą pobiałą wapiennej.
12. Rekonstrukcja złocenia 23 ^{3/4} k. złotem transferowym.
13. Uzupełnienie powykonawczej dokumentacji fotograficznej, rysunkowej i opisowej.